

De kunst van het boven komen drijven

Het Diepwater Collectief

© Mei 2015 Het Diepwater Collectief.

Diepwater Collectief
Rozengracht 105 A1
1016 LV Amsterdam
020 - 68 35 444
info@diepwater.nl
www.diepwater.nl

Dit boek is tot stand gekomen dankzij een subsidie van Dienst Maatschappelijke Ontwikkeling Amsterdam en de belangeloze, grote inzet van een aantal leden van het Diepwater Collectief. Kijk vooral even op de 'Dankjewel / Colofon'-pagina achterin om te zien aan wie je je complimenten precies kunt geven.

ISBN 978-90-78761-46-4

Inhoudsopgave

Woorden vooraf

Voorwoord	
door Bram Bakker	7
Woord vooraf	
door Kees Onderwater	9
De aanleiding van dit boek	11

Over het diepwater collectief

De vereniging - wie, hoe, wat, ...	14
Waar komt de naam 'Diepwater'	
vandaan?	21
De vereniging -	
ontstaansgeschiedenis	22
Diepwater in de schijnwerpers	28
De Diepwater Galerie	32

Diepwater-Activiteiten

Workshop Etsen	37
Workshop Keramiek beschilderen .	39
De Fotogroep	41
Modeltekenen	43
Collages maken	45
Donderdagmiddaginloop	47
Vrij boetseren	49
De schrijfgroep	51
Museumbezoek	53

Interviews

Interview met Saskia Arty	57
Interview met Elsa van der Kooy . . .	61
Interview met Edward Christiaan . . .	65
Interview met Thieme van Beek	68
Interview met Ron van Dolen	71
Interview met Hans Visser	75
Interview met Cor Pieters	78
Interview met Kevin Cambell	81
Interview met Olav de Jonge	84
Interview met Anneke van Duin	87
Model Marla vertelt	91
Interview met Bart Keijzer	93
Dit is ook het Diepwater	97

De kunst (leden portfolio's)

Adriana	101
Angelique Gijsbertse	103
Anne Marie Baljé	105
Barbara van der Weele	107
Bart Keijzer	109
Bas Krommenhoek	111
Denise van der Zon	113
Edward Christiaan	115
Emmy	117
Esther Jacobs	119
Gert van Renselaar	121

Hans van Breugel	123
Hans Visser	125
Hugo Polmano	127
Jean	129
Joachim	131
Kaenka D.	133
Lennert Ras	135
Maike Mazurel	137
Marja op ten Berg	139
Marjo Oosterholt (Maroos)	141
Michael xx ^v	143
Micky Bee	145
Nanna Sem	147
Nicolette Vial	149
Olga de la Fontaine	151
Peter Lammers	153
Rik Oskam	155
Ron van Dolen	157
Roland van Balen	159
Roos van Lierop	161
Saskia Arty	163
Vera Henneman	165
Wildegain	167
Yvonne Jofriet	169

Over de leden

Een paar van onze kunstenaars	172
Dit uitstapje maakte indruk!	174
In memoriam	178

Wetenswaardig

Colofon	179
-------------------	-----

Leve het DWC, de kunst, en de 'afwijkende' psyche

Voorwoord

Dat het Diepwater collectief een zeer bijzonder initiatief is, zal degene die dit leest niet verbazen. Anders stond hij of zij niet met dit boek in handen. Tegelijkertijd is het jammer dat niet veel meer mensen het DWC kennen, en dat er niet veel meer van dit soort initiatieven in Nederland lijken te bestaan.

Dat is eigenlijk ook vreemd, want kunst en een achtergrond in de psychiatrie zijn niet zelden met elkaar verbonden. En er zijn vele voorbeelden van beroemde kunstenaars met een psychische stoornis, die ze eerder inspireerde dan hinderde. Het is zeer de vraag of het werk van Vincent van Gogh even beroemd was geworden zonder de geniale gekte die hij er in wist te leggen. En met gekte wordt hier niets negatiefs bedoeld, integendeel. Voor veel mensen met een psychische stoornis, of de aanleg daarvoor, vormt kunst een afleiding en een uitlaatklep.

Door kunst kan het vaak moeizame bestaan van mensen met ernstige psychiatrische problematiek soms voor de waardering van het leven zorg dragen. De kunst kan voor mensen met een psychiatrische achtergrond het leven de moeite waard maken, en dat is niet gering (door naar de televisie te kijken heeft nog nooit iemand het leven meer leren waarderen...)

Er is doorlopend discussie of creativiteit en aanleg voor psychische ontregeling aan elkaar verwant zijn. Zoals gezegd: veel kunstenaars van naam en faam bezochten een psychiater. Dat behandeling van een psychiatrische stoornis de kwaliteit van de kunst ten goede komt lijkt in ieder geval niet bewezen. Het 'temmen' van de gekte doodt niet zelden ook de creativiteit.

Door de professionele behandelaars van psychisch leed wordt doorgaans

sterk gefocust op de klachten die iemand heeft. Aandacht voor talenten en eigenschappen die daar tegenover staan valt daarbij vaak in het niet. Terwijl iedereen altijd ook ergens talent heeft, hoe verborgen het ook mag zijn.

De grote verdienste van het DWC is er naar mijn idee in gelegen dat het mensen een podium heeft geboden voor hun creatieve kant, voor hun talent en voor iets dat hen inspireert, en niet demotiveert. Daar kunnen veel professionals slechts met gepaste bewondering naar kijken. Dit boek is een manier om dat te doen, en alleen daarom al verdient het door velen bekeken te worden. Zodat eens te meer duidelijk wordt dat een psychiatrische achtergrond de creativiteit niet hoeft te doden.

Bram Bakker,
psychiater en publicist

Dromen, durven en doorgaan!

Woord vooraf

Je realiseren dat je een beperking hebt, dromen over een andere toekomst, dromen delen met anderen, de durf hebben om een initiatief te starten, de tijd willen nemen om de dromen te realiseren, geloven in eigen kracht, ruimte nemen om aan elkaar te wennen, elkaars eigenheid respecteren, beperkingen onderling accepteren, plannen die niet haalbaar blijken voor lief nemen en toch doorgaan, met elkaar kunst maken en delen, met elkaar van mening verschillen en het daar dan over hebben, steun vragen als dat nodig is, ruzie maken en weer verder gaan, successen met elkaar vieren, kansen die zich aandienen pakken,.....

Het zijn deze dingen die de groep kunstenaars in 1992 met elkaar beleefden toen zij de eerste stappen zetten om een kunstenaarscollectief op te richten. De opbouwwerkers van het

Integratie project (ex) psychiatrische patiënten (IEP) boden hen de faciliteiten en de ondersteuning en deze kans werd gepakt. De groep overwon alle belemmeringen met elkaar en drie jaar later was de vereniging Diep Water Collectief een feit.

Nu in een tijd waarin iedereen met een beperking zoveel als mogelijk mee moet doen, waarin het nemen van meer eigen verantwoordelijkheid het adagium is en waarin steeds meer bewoners gestuurde wijkinitiatieven worden genomen is het belangrijk ons te realiseren hoe uniek deze groep in het begin van de jaren negentig was. Deze kunstenaars kregen door hun beperkingen nauwelijks kansen in de toen ook al overspannen (kunst)wereld. Ze besloten tegen alle stromen in het heft zelf in handen te nemen! Met veel respect en ontzag kijk ik naar de pioniers van toen maar zeker ook

naar de huidige actieve leden. Het is prachtig om te kunnen constateren dat dromen werkelijkheid kunnen worden. Mensen met beperkingen hoeven zich niet te laten beperken door wat voor omstandigheid dan ook. Ondersteuning blijft daarbij echter ook in deze tijd een belangrijke voorwaarde.

Ik feliciteer jullie met het fantastische collectief en met dit prachtige boek als document van kracht!

Kees Onderwater,
zorg en welzijn innovator,
coach en adviseur

We bestaan al 22 jaar!

De aanleiding van dit boek

Het Diepwater Collectief (DWC) bestaat 22 jaar en dat vieren wij met een boek. Wij, de leden, willen met een tastbaar aandenken stilstaan bij dit jubileum. We willen een boek voor de eigen leden, om trots op te zijn. Een boek waarmee we een bewijs van ons bestaansrecht geven en waarmee we ons ook aan onze subsidiegever kunnen verantwoorden. Een boek ook voor andere geïnteresseerden zoals medewerkers binnen de GGz en andere patiëntenplatforms en organisaties.

Waarom is het DWC bijzonder?

DWC is de éérste en bij ons weten de enige kunstenaarsvereniging voor mensen met een psychiatrische achtergrond in Nederland die ‘consumer run’ is. Dat wil zeggen geheel cliëntgestuurd voor en door de leden; dus zonder professionals en zonder betaalde krachten.

Succesvol zelfgeorganiseerd

Inmiddels is het begrip ‘gebruikersgestuurd’ populair onder invloed van de Participatiewet en de uitvoering van de Wet Maatschappelijke Onder-

steuning (WMO) door de gemeenten. Zo zijn er initiatieven ontstaan als buurtgericht straatwerk en bewonersgestuurde wijkontwikkeling.

Voorbeeldfunctie

Wij willen het lezerspubliek laten zien dat DWC hét voorbeeld is van een moderne en actuele vorm van zelforganisatie. Terwijl het Rijk en gemeenten organisaties zichzelf van onderaf willen laten ontwikkelen, om burgers te laten participeren en emanciperen EN de kosten omlaag te halen door zelforganisatie, past het DWC deze aanpak inmiddels al 22 jaar met succes toe. Met name deze voorbeeldfunctie willen we benadrukken in ons jubileumboek.

Resultaat in beeld

Dit boek geeft een compleet beeld van een kunstenaarsvereniging van wie de leden alles zelf kunnen en doen, waarbij de sterkste schouders de zwaarste lasten dragen. Het DWC stimuleert het creatieve vermogen van de leden, waardoor trots en zelfvertrouwen en een hoge mate van zelfstandigheid

ontwikkeld kan worden, waarvan je de resultaten in de diverse interviews kunt lezen.

Taboedoorbrekende context

Het uitgeven van een jubileumboek waarin de kracht van mensen met een psychiatrische achtergrond centraal staat is taboedoorbrekend. We benadrukken waartoe mensen samen in staat zijn. Het boek biedt informatie en inspiratie voor groepen die een zelforganisatie willen opzetten. Het is daarbij ook een mooi boek (niet alleen om te lezen) omdat het vooral veel werk van de leden zal bevatten. Het heeft voor ons (de DWC-leden) dan ook een pr-functie. We hopen dat u net zo blij wordt van het DWC en dit boek als wij!